

12.10.2026

Talousarvio 2027 / Kaupunginjohtajan esitys

Taloukasvu vahvistuu, mutta kuntatalouden näkymä säilyy vaikeana

Suomen talouden arvioidaan kääntyvän kasvuun, mutta näkymiin liittyy edelleen huomattavaa epävarmuutta. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan bruttokansantuote kasvaa 1,6 prosenttia vuonna 2026 ja keskimäärin vajaat kaksi prosenttia lähivuosina. Kasvua tukevat erityisesti puhtaan siirtymän, energia- ja datakeskushankkeiden sekä puolustus- ja kaksikäyttötekniikan investoinnit.

Julkisen talouden alijäämä ja velkasuhde pysyvät korkeina. Työllisyys heikkenee vielä vuonna 2026 ja alkaa ennusteiden mukaan kohentua vuodesta 2027 lähtien. Geopoliittiset jännitteet, kauppapolitiikan häiriöt sekä investointien rahoitukseen ja toteutumiseen liittyvät epävarmuudet voivat kuitenkin hidastaa kasvua.

Kuntatalouden tilanne heikkenee vuonna 2027. Toimintakulujen arvioidaan kasvavan palkankorotusten, työttömyysetuuksien kuntaosuuksien ja korkean investointitason vuoksi. Samalla valtion toimenpiteet vähentävät kuntien rahoitusta. Toiminnan ja investointien rahavirta pysyy valtakunnallisesti selvästi negatiivisena, minkä seurauksena kuntien lainakanta kasvaa edelleen.

Kaupungin ja liikelaitoksen tulos alijäämäinen

Kaupungin ja liikelaitoksen vuoden 2027 talousarvio on tilinpäätössiirtojen jälkeen noin 2,9 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja on noin -3,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 alkuperäinen talousarvio oli noin 0,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Tuloksen heikkeneminen johtuu erityisesti toimintakatteen heikkenemisestä, valtionosuuksien vähenemisestä ja rahoituskulujen kasvusta. Verotulojen kasvu lieventää muutosta, mutta ei riitä kattamaan menojen ja rahoituserien kokonaisvaikutusta. Vuosikate jää selvästi poistotasoa alemmaksi, mikä lisää investointien velkarahoituksen tarvetta.

Käyttötalous

Vuodelle 2027 kaupungin ja liikelaitoksen ulkoisiin toimintatuottoihin on budjetoitu yhteensä 40,5 miljoonaa euroa. Toimintatuotot kasvavat vuoden 2026 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 0,8 miljoonaa euroa eli 2,1 prosenttia.

Myyntituotot kasvavat erityisesti vesi- ja jätevesimaksujen sekä vesihuollon perus- ja liittymismaksujen nousun vuoksi. Muiden toimintatuottojen arvioidaan vähenevän sote-kiinteistöjen yhtiöittämiseen liittyvän vuokratuottojen laskun seurauksena.

Toimintakuluihin on varattu yhteensä 196,3 miljoonaa euroa. Kulut kasvavat vuoden 2026 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 4,2 miljoonaa euroa eli 2,2 prosenttia. Kasvusta noin 3,9 miljoonaa euroa muodostuu henkilöstökuluista.

Henkilöstökuluihin varattu määräraha on yhteensä 119,2 miljoonaa euroa. Kasvua aiheuttavat erityisesti sopimuskorotusten vaikutukset palkkoihin ja henkilösivukuluihin. Palvelujen ostoihin on varattu 31,0 miljoonaa euroa, ja niiden kasvu kohdistuu muun muassa palveluseteleihin, tietotekniikka- ja ohjelmistopalveluihin sekä opetus- ja kulttuuripalveluihin.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin varatut määrärahat laskevat 14,6 miljoonaan euroon. Avustuksiin on varattu 14,3 miljoonaa euroa ja muihin toimintakuluihin 17,3 miljoonaa euroa. Toimintakate on -155,8 miljoonaa euroa ja heikkenee edellisvuoden alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 3,4 miljoonaa euroa.

Tulo- ja kiinteistöveroihin ei esitetä muutoksia

Kokkolan kaupungin verotuloiksi arvioidaan vuonna 2027 yhteensä 137,8 miljoonaa euroa. Verotulot kasvavat vuoden 2026 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 2,8 miljoonaa euroa eli 2,1 prosenttia. Kasvu muodostuu pääosin yhteisöverotuottojen noususta. Tuloveroprosenttiin tai kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä muutoksia. Tuloveroprosentti on 9,2.

Valtionosuuksiksi arvioidaan 32,2 miljoonaa euroa, mikä on noin 3,3 miljoonaa euroa eli 9,2 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2026 alkuperäisessä talousarviossa. Vähennys johtuu ennen kaikkea verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen pienenemisestä. Arvioon sisältyvät myös valtion vuoden 2027 kuntatalouteen kohdistamat leikkaukset.

Valtionosuuksien tulevaan kehitykseen liittyy huomattavaa epävarmuutta. Lasten ja perusopetusikäisten määrän väheneminen pienentää laskennallista rahoitusta, vaikka palveluverkon ja henkilöstön kustannukset eivät alene samassa tahdissa. Kaupungin rahoituspohjaa on siksi tarkasteltava verotulojen ja valtionosuuksien kokonaisuutena.

Rahoitustuotot ja -kulut

Kaupungin ja liikelaitoksen rahoitustuotot ja -kulut ovat vuoden 2027 talousarviossa nettona noin -0,8 miljoonaa euroa. Korkokuluihin on varattu 6,0 miljoonaa euroa, kun vuoden 2026 alkuperäisessä talousarviossa vastaava määrä oli 4,8 miljoonaa euroa. Kasvava lainakanta lisää korkomenoja vähitellen uuden rahoituksen hinnan välittyessä kustannuksiin.

Osinkotuottojen arvioidaan säilyvän kokonaisuutena lähellä vuoden 2026 tasoa. Arvio perustuu keskeisten konserniyhtiöiden ajantasaisiin tulossennusteisiin.

Vuosikate

Vuoden 2027 talousarviossa kaupungin ja liikelaitoksen vuosikate on noin 13,4 miljoonaa euroa. Vuosikate heikkenee vuoden 2026 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 4,4 miljoonaa euroa eli 24,6 prosenttia ja kattaa poistoista ja arvonalentumisista noin 79 prosenttia. Tulorahoitusta ei siten jää investointien rahoittamiseen.

Investoinnit ja rahoituslaskelma

Kaupungin ja liikelaitoksen vuoden 2027 nettoinvestoinnit ovat kaupunginjohtajan esityksessä yhteensä noin 37,7 miljoonaa euroa. Investointitaso laskee vuoden 2026 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna noin 5,1 miljoonaa euroa. Vuosien 2027–2029 nettoinvestoinnit ovat yhteensä noin 75,5 miljoonaa euroa.

Vuoden 2027 keskeiset investoinnit:

- Halkokarin koulun ja päiväkodin rakentaminen
- Kiviniityn päiväkot
- Liikenneväylien perusinfra
- Keskustan elinvoimahankkeet
- Talonrakentamisen korjausmäärärahat
- Kokkolan suomalaisen lukion peruskorjaus
- Mäntykankaan koulun teknisen työn tila
- Kaupunginkirjaston muutostyöt
- Kokkolan Veden verkosto- ja laitosinvestoinnit

Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta on noin -26,3 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisten lainojen lisäykset ovat 55,0 miljoonaa euroa ja vähennykset noin 35,1 miljoonaa euroa. Lainakanta kasvaa siten vuoden aikana noin 19,9 miljoonaa euroa. Rahoituksen rahavirta on liikelaitos huomioiden noin 19,9 miljoonaa euroa. Rahavarojen arvioidaan vähenevän vuoden aikana noin 6,4 miljoonaa euroa.

Kaupungin ja liikelaitoksen taseessa oli vuoden 2025 tilinpäätöksessä kertynyttä ylijäämää noin 51,6 miljoonaa euroa. Jos vuosi 2026 toteutuu alkuperäisen talousarvion mukaisesti ja vuosi 2027 talousarvioesityksen mukaisesti, taseeseen kertynyt ylijäämä säilyy vuoden 2027 lopussa edelleen lähellä 50 miljoonaa euroa.

Taloutta tasapainotetaan ja kaupunkia kehitetään hallitusti

Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028–2029 on laadittu epävarmassa toimintaympäristössä. Talouskasvun vahvistuminen ja Kokkolan laaja investointipotentiaali tarjoavat myönteisiä mahdollisuuksia, mutta niiden aikatauluihin ja toteutumiseen liittyy epävarmuutta.

Kaupungin talouden tasapainottaminen edellyttää toimintamenojen kasvun hillintää, talousohjelman toimenpiteiden toteuttamista ja investointien priorisointia. Tavoitteena on turvata lakisääteiset ja strategisesti tärkeät palvelut, hillitä velkaantumista ja säilyttää taloudellinen liikkumavara kaupungin tulevalle kehittämiselle.

Stina Mattila
kaupunginjohtaja

Mikko Tornikoski
talousjohtaja

Tuloslaskelma 2027, kaupunki ja liikelaitos (ulkoiset)

(1000)	TP 2025	TA 2026 (alkup.)	TA 2027	2026/2027 muutos	2026/2027 muutos %
TOIMINTATUOTOT	45 173 €	39 640 €	40 471 €	832 €	2,1 %
TOIMINTAKULUT	-182 385 €	-192 057 €	-196 271 €	-4 213 €	2,2 %
TOIMINTAKATE	-137 212 €	-152 418 €	-155 799 €	-3 382 €	2,2 %
VEROTULOT	125 738 €	134 978 €	137 820 €	2 842 €	2,1 %
VALTIONOSUUDET	31 901 €	35 485 €	32 221 €	-3 264 €	-9,2 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	1 924 €	-205 €	-795 €	-590 €	287,6 %
VUOSIKATE	22 351 €	17 840 €	13 446 €	-4 393 €	-24,6 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-18 072 €	-17 966 €	-16 979 €	986 €	-5,5 %
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	0 €	0 €	0 €	0 €	0,0 %
TULOS	4 279 €	-126 €	-3 533 €	-3 407 €	2703,8 %
POISTOERON MUUTOS	661 €	664 €	622 €	-42 €	-6,3 %
VARAUSTEN MUUTOS	-190 €	0 €	0 €	0 €	0,0 %
RAHASTOJEN MUUTOS	-71 €	0 €	0 €	0 €	0,0 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ	4 679 €	538 €	-2 910 €	-3 449 €	-640,7 %

Tuloslaskelma 2027, kaupunki ja liikelaitos (ulkoinen)

Tuloslaskelma TA 2027	Kaupunki ilman liikelaitoksia	Liikelaitos Kokkolan Vesi	Yhteensä, sisäiset erät mukana	Yhteensä, sisäiset erät vähennetty
Myyntitulot	41 938 766	10 349 100	52 287 866	20 893 112
Maksutulot	4 419 587	5 000	4 424 587	4 424 587
Tuet ja avustukset	1 727 818	0	1 727 818	1 727 818
Vuokratulot	40 690 524	0	40 690 524	8 921 873
Muut tulot	3 004 245	0	3 004 245	2 230 345
Valmistus omaan käyttöön	2 218 500	55 000	2 273 500	2 273 500
TOIMINTATULOT	93 999 440	10 409 100	104 408 540	40 471 235
Palkat ja palkkiot	-94 271 934	-1 929 441	-96 201 375	-96 201 375
Eläkemenot	-19 075 591	-402 874	-19 478 465	-19 478 465
Muut henkilösivumenot	-3 410 386	-72 933	-3 483 319	-3 483 319
Henkilöstömenot	-116 757 911	-2 405 248	-119 163 159	-119 163 159
Palvelujen ostot	-60 990 351	-1 690 675	-62 681 025	-30 992 611
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 781 752	-1 256 000	-15 037 752	-14 600 012
Avustukset	-14 255 700	-1 200	-14 256 900	-14 256 900
Vuokramenot	-47 063 803	-168 200	-47 232 003	-15 420 852
Muut toimintamenot	-1 828 080	-9 000	-1 837 080	-1 837 080
TOIMINTAMENOT	-254 677 597	-5 530 323	-260 207 919	-196 270 615
TOIMINTAKATE	-160 678 157	4 878 777	-155 799 379	-155 799 379
Verotulot	137 820 000	0	137 820 000	137 820 000
Valtionosuudet	32 220 785	0	32 220 785	32 220 785
Korkotulot	400 000	0	400 000	400 000
Korvaus peruspääomasta	508 200	-508 200	0	0
Muut rahoitustulot	4 800 000	15 000	4 815 000	4 815 000
Korkomenot	-6 000 000	0	-6 000 000	-6 000 000
Muut rahoitusmenot	-10 000	0	-10 000	-10 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-301 800	-493 200	-795 000	-795 000
VUOSIKATE	9 060 828	4 385 577	13 446 406	13 446 406
Poistot	-13 773 361	-3 205 800	-16 979 161	-16 979 161
TULOS	-4 712 532	1 179 777	-3 532 755	-3 532 755
Poistoeron muutos	432 766	189 500	622 266	622 266
Varausten muutos	0	0	0	0
YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4 279 766	1 369 277	-2 910 489	-2 910 489

Rahoituslaskelma 2027, kaupunki ja liikelaitos (ulkoinen)

KOKKOLAN KAUPUNKI JA KOKKOLAN VESI	Kaupunki ilman liikelaitoksia	Liikelaitos Kokkolan Vesi	Yhteensä sis. erät mukana	Yhteensä, sisäiset erät vähennetty	TS 2028 1000 €	TS 2029 1000 €
RAHOITUSLASKELMA						
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate	9 060 828	4 385 577	13 446 405	13 446 405	16 401	18 566
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät	-2 000 000	0	-2 000 000	-2 000 000	-2 000	-2 000
	7 060 828	4 385 577	11 446 405	11 446 405	14 401	16 566
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	-35 588 000	-3 650 000	-39 238 000	-39 238 000	-19 735	-21 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 500 000	0	1 500 000	1 500 000	1 500	1 500
	-34 088 000	-3 650 000	-37 738 000	-37 738 000	-18 235	-19 500
Toiminnan ja investointien rahavirta	-27 027 172	735 577	-26 291 595	-26 291 595	-3 834	-2 934
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0					0
	0	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	55 000 000	0	55 000 000	55 000 000	42 000	66 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-35 142 000	0	-35 142 000	-35 142 000	-35 226	-61 794
Lyhytaik. lainojen muutos	19 858 000	0	19 858 000	19 858 000	6 774	4 206
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos						
Saamisten muutos						
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	19 858 000	0	19 858 000	19 858 000	6 774	4 206
Rahavarojen muutos	-7 169 172	735 577	-6 433 595	-6 433 595	2 940	1 272